

Remissyttrande från Svenska Tobaksleverantörsföreningen i ärendet
Remiss av förslag till direktiv om ändring i rådets direktiv 2011/64/EU
om strukturen och skattesatserna för punktskatten på tobaksvaror

Fi2025/01535

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
johan.westlund@regeringskansliet.se

Tobaksleverantörsföreningen

Svenska Tobaksleverantörsföreningen är en intresseorganisation bestående av två av Sveriges största tobaksleverantörer; [JTI Sweden](#), med [Nordic Snus](#), samt [British American Tobacco \(BAT\)](#). Svenska Tobaksleverantörsföreningen bevakar branschspecifika områden; exempelvis arbete mot illegal handel med tobak, andra punktskatterelaterade frågor, samt reglering av tobaksprodukter.

Inledning

Svenska Tobaksleverantörsföreningen (TLF) tackar för möjligheten att inkomma med synpunkter rörande förändringar i punktskatter inom tobaksskattedirektivet.

Vi ställer oss bakom förslaget att inkludera nya tobaksrelaterade produkter såsom bland annat nikotinportioner. Vi saknar dock ansatsen att beskatta produkter utifrån risk samt konstaterar att föreslagna miniminivåer vore förödande för nya produkter med avsevärt lägre risker då de riskerar att slå undan benen för dem innan de ens hunnit etablera sig på nya marknader.

Vi är i grunden positiva till en gemensam minimibeskattning på tobak och tobaksrelaterade produkter då det underlättar rörligheten på den inre marknaden även om skattepolitik är och bör förbli en nationell fråga. Även om det utifrån argument om rörlighet på inre marknaden finns skäl att komma överens om en miniminivå är det ännu viktigare att medlemsländerna ges utrymme att själva kunna anpassa nivåerna efter lokala förhållanden. För att detta ska vara möjligt krävs det att man utgår från minsta gemensamma nämnare (i detta fall punktskattenivå) och sedan låter de länder som önskar en högre skatt bestämma det på nationell nivå.

Illegal handel

Vid sidan av politiska argument där man i vissa länder använder skatt som ett verktyg för att styra konsumtionen mot mindre farliga produkter är det oerhört viktigt att skatten används som ett verktyg att kunna bekämpa den illegala handeln med tobak och tobaksrelaterade produkter. Förekomsten av handel med illegala cigaretter varierar stort mellan olika marknader i Europa vilket kräver utrymme för medlemsländer att kunna bemöta detta även med skatteverktyget.

TLF menar därför att minimibeskattningen bör läggas betydligt lägre på samtliga kategorier, måttstocken bör vara de länder med lägst beskattning och sedan ges medlemsländer möjlighet att i mån av utrymme och politisk ambition justera den nationella skatten uppåt.

I en svensk kontext kan vi konstatera att den föreslagna nivån på minimibeskattning av nikotinportioner skulle innebära ett krav på att Sverige höjer skatten från 19–20 euro till över 140 euro och därmed frångår möjligheten att beskatta produkten utifrån risk. Även om landet hitintills, i jämförelse med cigaretter, varit relativt sett förskonat från illegal handel med nikotinportioner skulle en dramatisk höjning likt den kommissionen föreslår skapa stora incitament för kriminella gäng att ge sig in även på denna marknad.

Vi menar därför att själva ansatsen att harmonisera skattenivån på tobak och tobaksrelaterade produkter till dessa extrema nivåer är fel. Både när det gäller deras ambition att minska skillnaden mellan olika produktkategorier och ambitionen att kräva extremt höga miniminivåer som bara till 1/3 tar hänsyn till nationella förutsättningar och skillnader i köpkraft.

Även om tobaksprodukter och tobaksrelaterade produkter skiljer sig åt i många avseenden så klingar Kommissionens argument om harmonisering ihålligt då den inre marknaden uppenbarligen fungerar för alla andra produkter som inte prisharmoniseras via extrema minimibeskattningar.

Det finns goda skäl till att skattepolitik är en nationell fråga och att alla förändringar på EU-nivå kräver konsensus. Sverige har tidigare erfarenhet av kraftiga höjningar vilket resulterade i en markant ökning av illegal handel. Trots att man backade och sedermera sänkte skatterna igen kan vi konstatera att de kriminella nätverken skapade en infrastruktur som gör att vi än idag brottas med dessa problem. Nu riskerar vi att skapa en i praktiken irreversibel skattehöjning på EU-nivå, som även om Sverige skulle vilja ändra, kommer kräva samma enhällighet på EU-nivå som när den infördes.

Vi föreslår därför att Sverige driver option 1, det vill säga 25 euro per kg för nikotinportioner. För cigaretter föreslår TLF en miniminivå om 155 €/000 för cigaretter och tröskeln för undantagsklausulen bör bibehållas på 180 €/000 (där även detta kommer bli en höjning i vissa medlemsstater). Vad gäller minimiskatteincidensen bör den avskaffas, då den inte har bidragit till konvergens av punktskatterna på cigaretter. Om minimiskatteincidensen inte kan avskaffas bör minimisatsen (60 % av det vägda genomsnittspriset (WAP)) förbli oförändrad för att undvika oproportionerliga effekter i medlemsstater där cigaretter redan är dyra för konsumenterna (och inte 63% som återfinns i förslaget).

Slutsats

Vi hoppas att regeringen framför betydelsen av att bibehålla medlemsstaternas nuvarande möjligheter att anpassa skattesatserna till en nivå som fungerar för dem och tar hänsyn till nationella förutsättningar. Genom en låg gemensam minibeskattningsnivå ges de länder som önskar en högre beskattning möjlighet att inför denna samtidigt som de länder som endera ser betydande risker med ökad illegal handel, eller vill beskatta utifrån risk, får möjlighet att utforma en beskattning som tar detta i beaktande.

För tobaksleverantörsföreningen,
Jonas Lundqvist